

Sobrerroca

Com ja s'ha divulgat per la premsa, les obres de remodelació del paviment del carrer Sobrerroca, actualment en curs, han posat al descobert nombrosos testimonis del passat d'aquell sector de la ciutat: diverses tines datables entre la baixa edat mitjana i el segle XVIII, a grans trets, com també l'anomenat "Pou de la Gallina". Gràcies a l'avís de diversos veïns -alguns dels quals ja tenien identificades aquestes restes i, fins i tot, ben conservades als seus domicilis- i a la cura dels treballadors de l'obra, s'ha pogut evitar la seva destrucció.

Precisament fa uns dies vaig coincidir, casualment, al mateix carrer amb el regidor d'urbanisme, Ramon Bacardit, i vam estar visitant i comentant aquestes troballes. Hi vaig detectat un interès sincer per conservar aquest patrimoni força desconegut i posar-lo en valor. Fins i tot vam comentar la possibilitat de dignificar el pou on sant Ignasi de Loiola va salvar, miraculosament, la gallina que una nena havia perdut. La boca d'aquest pou, d'ús popular anys enrere, es va empetitir i desplaçar cap al costat de la façana de la casa. Atès que l'actiu turístic que suposa per a Manresa el pas de sant Ignasi -i que forma part d'una nova ruta que es pretén potenciar i consolidar- seria, doncs, interessant fer encara més evident l'existència d'aquest element, fent-lo més visible i col·locant-lo, si és tècnicament possible, al seu lloc original.

Manresa ha estat tradicionalment poc respectuosa amb el seu patrimoni històric i artístic. Llevat dels seus monuments singulars, ha costat temps entendre que les coses quotidianes també tenen el seu interès i que serveixen alhora per recordar el nostre passat, veritable pòsit de la nostra idiosincràsia col·lectiva. Altres pobles i ciutats del país ho van entendre molt abans. Sortosament aquella dinàmica d'oblit i passotisme propi de qui no es considera arquitectònicament prou rellevant -amanit, a vegades, d'espurnes d'autoodi pel vell i d'exaltació exagerada del nou- ha canviat positivament a les darreres dècades. Els successius responsables municipals han canviat significativament la seva percepció i s'ha assumit, finalment, que el passat de Manresa també s'ha d'acaronar.

La informació que es troba escampada pel nucli històric, en planells informatius i les rutes proposades, suposa una bona manera de facilitar-ne el coneixement. Encara que estigui enfocat bàsicament per al turisme, és bo també per a tots els manresans.

Per tot plegat seria bo que tots aquestes troballes del carrer Sobrerroca es documentessin adequadament, s'estudiessin i, sobretot, es divulguessin. En aquest sentit encara recordo les interessants intervencions arqueològiques de fa uns pocs anys resseguint el traçat de la muralla medieval, que es troben encara mancades d'una bona monografia que en guardi el record i en sigui un testimoni per a les futures generacions d'historiadors i de manresans interessats pel passat. Caldria, doncs, aprofitar aquesta ocasió per donar a conèixer properament ambdós estudis. Al mateix temps, seria bo que els responsables de cultura de l'Ajuntament treballessin colze a colze amb els d'urbanisme per identificar tots els punts històricament "calents" i preveure situacions de futur a l'hora d'escometre obres públiques i privades al nucli antic.

I recolzar i afavorir la rehabilitació per part dels propietaris dipositaris d'estructures arquitectòniques que dibuixen amb claredat el nostre passat i que cal preservar i integrar en les noves construccions. I fer-ho, no sempre per imposició administrativa, sinó fomentant-ne especialment l'interès de realitzar-ho voluntàriament com a mostra de respecte pels nostres avantpassats que ho varen construir. És així com bastim un poble culte i sensible!